

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 13 Ağustos 2025

Sayı: 13144

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

32865

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Sayın Yusuf Tekin tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Tarih: 11.08.2025

Namık Tan

İstanbul Milletvekili

Demokratik hukuk devletlerinde kamu görevlilerinin sahip olması gereken temel niteliklerin başında şeffaflık, hesap verebilirlik ve liyakat ilkelerine bağlılık gelmektedir. Bu ilkeler, sadece görevin etkin şekilde icrası için değil, kamu yönetiminin bütününde vatandaşın devlete olan güvenini pekiştirmek açısından da vazgeçilmezdir. Özellikle devletin dış temsilini yürüten ve Türkiye Cumhuriyeti'ni uluslararası alanda temsil etme görevini üstlenen bir makamda bulunan Dışişleri Bakanı'nın kişisel geçmişine ve niteliklerine ilişkin tüm kayıtların kamuoyunun tereddüde yer bırakmayacağı biçimde açıklığa kavuşturulması anayasal eşitlik, kamu yararı ve kamu etiği açısından zorunludur.

Dışişleri Bakanı Sayın Hakan Fidan'ın yükseköğrenim geçmişi ve bu geçmişin denklik süreci hakkında kamuoyunda ciddi şaibeler ve açıklanmaya muhtaç sorular gündeme gelmiştir. Fidan'ın, Amerika Birleşik Devletleri'nde faaliyet gösteren *University of Maryland, University College* (UMUC) adlı kuruluştan lisans diploması aldığı beyan edilmekte; ancak bu diplomaya ilişkin paylaşılan belgeler ile sürecin işleyişine dair açıklamalar birçok yönüyle tutarsızlık taşımaktadır.

Öncelikle, diploma olarak sunulan belgede mezun olunan bölüm açıkça belirtilmemiştir. Bununla birlikte belgede yer alan "Bachelor of Science" ibaresi, UMUC'un o dönemde sunduğu lisans programlarıyla paralellik göstermemektedir. Kamuya açık kaynaklarda, söz konusu dönemde UMUC'un sosyal bilim alanındaki programlarının genellikle "*Bachelor of Arts (BA)*" unvanı altında yürütüldüğü görülmektedir. Ayrıca, belgede yer alan üniversite logosunun UMUC'un resmi logosuyla uyumlu olmadığı ileri sürülmektedir. Bu nedenle Sayın Fidan'a ait olduğu belirtilen diplomanın hem akademik formatı hem de içeriği kuşku uyandırmaktadır.

Öte yandan, UMUC'un eğitim modeli büyük ölçüde uzaktan ve hızlandırılmış eğitim esasına dayanmaktadır. Kurum, özellikle 1990'lı yıllarda, ABD ordusunun personeline yönelik kısa dönemli, modüler yapıda programlar yürütmekteydi. Bu bağlamda, Sayın Fidan'ın iddia edilen dört yıllık lisans eğitimini, Kara Kuvvetleri Komutanlığı'ndaki aktif yurt dışı görevleriyle eşzamanlı olarak ne şekilde yürüttüğü de aydınlatılması gereken bir başka önemli sorudur.

Adı geçen diploma programının adı, süresi, alınan dersler ve toplam kredi yükü gibi temel akademik veriler ise bugüne kadar kamuoyuyla hiçbir biçimde paylaşılmamıştır. Bu durum, UMUC'un uzaktan ve esnek eğitim modeli dikkate alındığında, Fidan'ın mezuniyetinin gerçekten dört yıllık lisans eğitimi koşullarını karşılayıp karşılamadığına dair ciddi bir belirsizlik yaratmaktadır. İletişim Başkanlığı Dezenformasyonla Mücadele Merkezi (DMM) tarafından paylaşılan ve Hakan Fidan'ın eğitim ve denklik belgeleri olduğu iddia edilen belgelerin, kamuoyunun bilgilendirilmesi amacıyla yüksek çözünürlükte ve bütünlük içinde paylaşılması gerekirdi. DMM'nin iddia edilen belgeleri düşük çözünürlüklü ve kolaj şeklinde sunulmuş olması, bu bağlamda, şeffaflıkla bağdaşmayan bir uygulamadır.

Dahası, UMUC'un itibarlı bir araştırma üniversitesi olan *University of Maryland, College Park* ile isim benzerliği taşıması, söz konusu diploma ve denklik sürecinin kasıtlı veya ihmalkâr bir karışıklığa dayalı olup olmadığını kuşkusunu da beraberinde getirmektedir. Zira *College Park* Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından doğrudan tanınan bir kurumken, UMUC gibi uzaktan ve esnek eğitim merkezlerinin YÖK tarafından tanınması, istisnai değerlendirmelere bağlıdır ve otomatik bir denklik süreci içermez.

Bu çerçevede, YÖK tarafından Sayın Fidan adına düzenlenen denklik belgesinin hangi kriterlere göre verildiği, ilgili transkript ve akademik belgelerin nasıl değerlendirildiği, aynı dönemde benzer eğitim geçmişine sahip başka kişilere benzer hakların tanınıp tanınmadığı kamuoyu nezdinde halen açıklığa kavuşturulamamıştır. Bu belirsizlik, yalnızca bireysel bir beyan sorununa değil, aynı zamanda devlet kurumlarının işlem süreçlerinde eşitlik ve tarafsızlık ilkelerinin ihlali ihtimaline işaret etmektedir.

Sonuç olarak, Sayın Fidan'ın eğitim geçmişine ilişkin belgelerdeki format sorunları, program içeriğine dair net bir bilgi eksikliği, kurumlar arası karışıklık ihtimali ve YÖK denkliğine dair uygulama çelişkileri göz önünde bulundurulduğunda, bu sürecin tüm yönleriyle denetlenmesi ve kamuoyuna tatmin edici biçimde açıklanması kaçınılmaz bir zorunluluktur.

Kamu görevine girişte ve özellikle yüksek kamu görevlerinde liyakat ilkesinin ihlali, hem kamu yönetiminin ahlaki meşruiyetini zedeler hem de vatandaşların adalet duygusunu derinden

sarsar. Gençlerin emek vererek erişmeye çalıştığı diplomalara yönelik YÖK'ün yürüttüğü katı denklik uygulamalarına karşı, bir kamu görevlisinin aynı süreçten hangi istisnai gerekçelerle yararlandığına dair belirsizlikler giderilmeden, kurumsal güvenin yeniden inşası mümkün değildir.

Bu çerçevede, Sayın Fidan'ın kamuoyuna karşı yalnızca kişisel değil, aynı zamanda kurumsal sorumluluk taşıdığı açıktır. Gerek Sayın Bakan'ın eğitim ve denklik geçmişine ilişkin iddialar gerekse bu süreçlere dair kurumların, kamuoyunu kuşkuyla yer bırakmayacak şekilde açıklama yapmaktan kaçınması, TBMM'nin denetim görevini yerine getirmesini gerekli kılmaktadır.

Bu bağlamda,

1. Sayın Hakan Fidan'ın mezun olduğunu beyan ettiği *University of Maryland University College* (UMUC) kurumunda:
 - a. Hangi bölümde lisans eğitimini tamamlamıştır?
 - b. Program, toplam kaç yarıyıldan ve kaç krediden oluşmaktadır?
 - c. Program, yüz yüze mi yoksa uzaktan mı yürütülmüştür?
 - d. Diploma programına giriş tarihi ve mezuniyet tarihi nedir?
2. Sayın Fidan'a ait olduğu belirtilen diploma ve denklik belgelerine ilişkin olarak:
 - a. DMM'nin paylaştığı belgelerden okunabildiği kadarıyla, YÖK'ün verdiği denklik belgesinde şu ifade yer almaktadır: "Kara Kuvvetleri Komutanlığı Elektronik Astsubay Hazırlama Okulunda gördüğü öğrenim üzerine Almanya'daki *University of Maryland University College*'nin Politik Bilimler Programını başarıyla tamamlayarak...". Bu ifade, ders kredilerindeki bir eksikliğe istinaden mi belgeye eklenmiştir. Eğer gerçekten YÖK belgesinde yer alıyorsa, Astsubay Hazırlama Okulu'ndaki hangi dersler hangi yetkiyle denk sayılmıştır?
 - b. Kurumunuzda bulunması ve işbu soru önergesiyle, TBMM ve kamuoyuyla paylaşılması gereken transkript belgesinde kaç kredi tamamlanmıştır?
 - c. Alınan derslerin adları ve kredilerinin dağılımı nasıldır?
 - d. Transkriptte Genel Not Ortalaması kaçtır?
3. 1990'lı yıllarda Türkiye'de bir öğrencinin devlet üniversitelerinden lisans diploması alabilmesi için kaç kredilik ders tamamlaması gerekiyordu?

4. Sayın Fidan'a denkliği verilen program dışında, YÖK tarafından aynı dönemde tanınan diğer yabancı üniversitelerin ve programların listesi nedir? UMUC bu listede yer almakta mıdır?
5. Fidan'ın denklik aldığı dönemde, benzer statüde (örneğin TSK bünyesindeki astsubaylar arasında), UMUC veya benzeri kurumların kısa dönem/uzaktan eğitim programlarına katılarak denklik belgesi almış başka kişiler mevcut mudur? Mevcutsa sayısı kaçtır?
6. Dezenformasyonla Mücadele Merkezi'nin kamuoyuyla paylaştığı diploma ve denklik belgeleri YÖK'ten mi temin edilmiştir?
7. Sayın Hakan Fidan, Bilkent Üniversitesi'nde yüksek lisans eğitimine hangi eğitim-öğretim yılında ve hangi dönemde başlamıştır?
8. Bilkent Üniversitesi'nin ilgili programına kabul sürecinde Sayın Fidan'ın sunduğu diploma ve denklik belgeleri nelerdir? YÖK tarafından verilen denklik kararı, başvuru öncesinde mi sonrasında mı alınmıştır?
9. YÖK'e bağlı Ulusal Tez Merkezi'nin internet sayfası olan tez.yok.gov.tr'de yapılan sorgulama sonucunda Hakan Fidan'ın doktora tezine erişilememe nedeni nedir?
10. Bu süreçle ilgili olarak Bakanlığınız veya YÖK bünyesinde yürütülen herhangi bir idari soruşturma, inceleme veya denetim faaliyeti mevcut mudur?